

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Stanami Zjednoczonymi Meksyku,

podpisana w Warszawie dnia 14 czerwca 1985 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 14 czerwca 1985 r. została podpisana w Warszawie Konwencja konsularna między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Stanami Zjednoczonymi Meksyku w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA

między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Stanami Zjednoczonymi Meksyku

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Stany Zjednoczone Meksyku,

kierując się pragnieniem umocnienia przyjaźni między obydwojma Państwami oraz potrzebą rozwijania stosunków konsularnych w celu ochrony interesów tych Państw i ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i w tym celu wyznaczyły Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Jana Kinasta, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

Prezydent Stanów Zjednoczonych Meksyku —
Carlosa Gonzaleza-Parrodi, Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Meksyku w Polsce,

którzy, po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, zgodzili się na następujące postanowienia:

CZĘŚĆ I

Definicje.

Artykuł 1

W rozumieniu niniejszej konwencji następujące wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

a) „urząd konsularny” oznacza każdy konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;

b) „określenie konsularny” oznacza terytorium wyznaczone urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;

c) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza każdą osobę powołaną do działania w tym charakterze;

d) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;

e) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę wykonującą czynności administracyjne, techniczne lub inne czynności usługowe w urzędzie konsularnym;

f) „członek urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych i pracowników konsularnych;

g) „członek rodziny” oznacza małżonka, dzieci i rodziców członka urzędu konsularnego, a także dzieci i rodziców jego małżonka, pod warunkiem że pozostają oni z nim we wspólnocie domowej i są na utrzymaniu członka urzędu konsularnego;

h) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków oraz tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, używane wyłącznie do celów urzędu konsularnego;

i) „archiwum konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, znaczki i pieczęcie, filmy, taśmy magnetofonowe i rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również meble przeznaczone do ich zabezpieczenia i przechowywania;

- j) „statek państwa wysyłającego” oznacza każdą jednostkę pływającą, podnoszącą banderę tego państwa i zarejestrowaną w tym państwie, z wyjątkiem okrętów wojennych;
- k) „statek powietrzny państwa wysyłającego” oznacza każde urządzenie latające zarejestrowane w tym państwie, z wyjątkiem urządzenia wojskowego.

Artykuł 2

Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami państwa wysyłającego.

CZĘŚĆ II

Ustanawianie urzędów konsularnych oraz mianowanie członków urzędu konsularnego.

Artykuł 3

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa, okręg konsularny oraz liczba jego członków są ustalane przez państwo wysyłające i podlegają aprobachie przez państwo przyjmujące.

Artykuł 4

1. Przed mianowaniem kierownika urzędu konsularnego państwo wysyłające zwraca się w drodze dyplomatycznej do państwa przyjmującego o wyrażenie zgody na taką osobę.

2. Po otrzymaniu zgody, o której mowa w ustępie 1, państwo wysyłające przekazuje państwu przyjmującemu, w drodze dyplomatycznej, listy komisyjne lub inny podobny dokument stwierdzający nominację kierownika urzędu konsularnego oraz jego nazwisko i imię, stopień, jak również określenie okręgu konsularnego i siedziby urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony do wykonywania swoich funkcji po udzieleniu mu *exequatur* przez państwo przyjmujące.

4. Do czasu udzielenia *exequatur* kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swych funkcji. W takim przypadku mają do niego zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

Artykuł 5

1. Notyfikuje się państwu przyjmującemu lub organowi wyznaczonemu przez to państwo:

- a) mianowanie członków urzędu konsularnego, ich przybycie do urzędu konsularnego po mianowaniu, ich ostateczny wyjazd lub zaprzestanie przez nich wykonywania ich funkcji oraz wszelkie inne zmiany wpływające na ich status, które mogą powstać w czasie ich służby w urzędzie konsularnym;
- b) przybycie i ostateczny wyjazd osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz, jeżeli to ma miejsce, fakt, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny.

2. Jeżeli to jest możliwe, przybycie lub ostateczny wyjazd należy notyfikować również uprzednio.

Artykuł 6

Urzędnikami konsularnymi mogą być wyłącznie obywatele państwa wysyłającego nie mający w państwie przyjmującym miejsca stałego pobytu.

Artykuł 7

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie może wykonywać swych funkcji z jakichkolwiek przyczyn lub jeżeli jego stanowisko nie jest czasowo obsadzone, państwo wysyłające może wyznaczyć do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego jednego z urzędników tego urzędu konsularnego albo też innego urzędu konsularnego w państwie przyjmującym bądź też jednego z członków personelu dyplomatycznego swego przedstawicielstwa dyplomatycznego w tym państwie. Nazwisko tej osoby będzie uprzednio przekazane drogą dyplomatyczną państwu przyjmującemu.

2. Każdemu urzędnikowi konsularnemu wyznaczonemu do pełnienia funkcji tymczasowego kierownika urzędu konsularnego przysługują takie same prawa, przywileje i immunitety, z jakich korzysta kierownik urzędu konsularnego mianowany zgodnie z postanowieniem artykułu 4.

3. Każdy członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa wysyłającego, pełniący funkcję tymczasowego kierownika urzędu konsularnego zgodnie z ustępem 1, korzysta nadal z przysługujących mu przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.

Artykuł 8

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio do wykonywania funkcji konsularnych przez członków personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego państwa wysyłającego. Państwo wysyłające obowiązane jest przekazać w drodze dyplomatycznej państwu przyjmującemu nazwiska członków personelu dyplomatycznego, którym powierzono funkcje konsularne.

2. Członkowie personelu dyplomatycznego wyznaczeni do pełnienia funkcji konsularnych, zgodnie z postanowieniem ustępu 1, korzystają nadal z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych.

Artykuł 9

Państwo przyjmujące może w każdej chwili powiadomić w drodze dyplomatycznej państwo wysyłające, bez potrzeby uzasadnienia swojej decyzji, o uznaniu urzędnika konsularnego za *persona non grata* lub o uznaniu pracownika konsularnego za osobę niepożądaną. W tym przypadku państwo wysyłające obowiązane jest odwołać taką osobę. Jeżeli państwo wysyłające odmówi wypełnienia lub nie wypełni w rozsądnym terminie swego obowiązku, państwo przyjmujące może przestać uznawać urzędnika lub pracownika konsularnego za członka urzędu konsularnego.

CZĘŚĆ III

Ułatwienia, przywileje i immunitety.

Artykuł 10

1. Państwo przyjmujące podejmie niezbędne kroki w celu umożliwienia członkowi urzędu konsularnego peł-

nienia ich funkcji i korzystania przez nich z ułatwień, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobieżenia jakiegokolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 11

Państwo przyjmujące powinno ułatwić, zgodnie ze swoimi ustawami i innymi przepisami, uzyskanie na swym terytorium pomieszczeń niezbędnych dla urzędu konsularnego oraz na mieszkania dla urzędników konsularnych i pracowników urzędu konsularnego, pod warunkiem że ci ostatni są obywatelami Państwa wysyłającego.

Artykuł 12

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, jak również na drzwiach wejściowych lub w ich pobliżu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku urzędu konsularnego oraz na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może wywieszać flagę Państwa wysyłającego na swoich środkach transportu w czasie, gdy są używane do celów urzędowych.

Artykuł 13

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne.

2. Państwo przyjmujące zapewni ochronę pomieszczeń konsularnych.

3. Organy Państwa przyjmującego nie mogą wkraść do pomieszczeń konsularnych bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego lub osoby upoważnionej przez któregośkolwiek z nich.

4. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się również do rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

Artykuł 14

1. Archiwa konsularne są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

2. Dokumenty nie mające charakteru urzędowego nie mogą być przechowywane w archiwach konsularnych.

Artykuł 15

1. Urząd konsularny może używać odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną, jak również korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem, w celu porozumienia się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, niezależnie od tego, gdzie one się znajdują. Opłaty, jakie z tego tytułu uiszczą będzie urząd konsularny, są takie same jak w przypadku opłat uiszczanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne.

2. Urząd konsularny może zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

3. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego, niezależnie od środka łączności, jakim jest ona przekazywana, a także poczta odpowiednio zabezpieczona i zaopatrzona w widoczne oznakowanie zewnętrzne stwierdzające jej urzędowy charakter jest nietykalna i nie może być otwarta lub zatrzymana przez organy Państwa przyjmującego.

4. Poczta konsularna może zawierać jedynie korespondencję urzędową i dokumenty lub przedmioty przeznaczone wyłącznie do użytku urzędowego.

5. Kurier konsularny zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający wykaz paczek stanowiących pocztę konsularną będzie korzystał w Państwie przyjmującym z tych samych ułatwień, przywilejów i immunitetów, jakie przysługują kurierowi dyplomatycznemu Państwa wysyłającego.

6. Państwo wysyłające może wyznaczać kurierów konsularnych ad hoc. W takich przypadkach postanowienia niniejszego artykułu mają również zastosowanie z zastrzeżeniem, że wymienione w nim immunitety wygasają, gdy taki kurier doręczy odbiorcy pocztę konsularną, która została mu powierzona.

7. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku Państwa wysyłającego lub statku powietrznego tego Państwa udającego się do prawnie dozwolonego miejsca przybycia. Kapitan ten powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek składających się na pocztę, lecz nie jest on uważany za kuriera konsularnego. Na podstawie porozumienia z właściwymi organami miejscowymi urząd konsularny może wysłać jednego ze swych członków w celu bezpośredniego i swobodnego odebrania poczty konsularnej od kapitana statku lub statku powietrznego.

Artykuł 16

1. Członkowie urzędu konsularnego, pod warunkiem że są obywatelami Państwa wysyłającego, nie podlegają jurysdykcji karnej Państwa przyjmującego. Korzystają oni z nietykalności osobistej i w związku z tym nie podlegają tymczasowemu aresztowaniu, zatrzymaniu lub pozbawieniu wolności w jakikolwiek inny sposób.

2. Członkowie urzędu konsularnego, pod warunkiem że są obywatelami Państwa wysyłającego, nie podlegają jurysdykcji cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności dokonanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

3. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego nie będący obywatelami Państwa przyjmującego korzystają ze wszystkich immunitetów przewidzianych w niniejszym artykule.

4. Państwo wysyłające może zrzec się immunitetu od jurysdykcji w stosunku do członka urzędu konsularnego lub członków jego rodziny. Takie zrzeczenie musi być zawsze wyraźne i przekazane drogą dyplomatyczną.

Artykuł 17

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wzywani do składania zeznań w charakterze świadków w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Jeżeli członek urzędu konsularnego, będący obywatelem Państwa wysyłającego, odmawia złożenia zeznania w charakterze świadka, nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu lub sankcji.

2. Organ wzywający do złożenia zeznań w charakterze

rze świadka nie powinien utrudniać wykonywania obowiązków urzędowych członka urzędu konsularnego. Może on odebrać zeznania od członka urzędu konsularnego w jego mieszkaniu albo w urzędzie konsularnym lub w miarę możliwości przyjmując jego oświadczenie na piśmie.

3. Członkowie urzędu konsularnego nie są obowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem swych obowiązków urzędowych. Mogą oni odmówić udzielenia opinii jako rzeczoznawcy prawa Państwa wysyłającego.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 stosuje się także do członków rodzin członka urzędu konsularnego nie będących obywatelami Państwa przyjmującego.

Artykuł 18

Państwo przyjmujące zwalnia urzędników konsularnych i pracowników konsularnych oraz członków ich rodzin nie będących obywatelami Państwa przyjmującego od wszelkich świadczeń osobistych, od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek rodzaju oraz od obciążeń wojskowych, takich jak związane z rekwizycją, daninami i zakwaterowaniem.

Artykuł 19

Członkowie urzędu konsularnego i członkowie ich rodzin nie będący obywatelami Państwa przyjmującego zwolnieni są od obowiązków przewidzianych w ustawach i innych przepisach Państwa przyjmującego w sprawie rejestracji cudzoziemców i posiadania zezwoleń na pobyt.

Artykuł 20

1. Państwo przyjmujące zwolni Państwo wysyłające od wszelkich podatków i opłat z tytułu najmu pomieszczeń konsularnych i mieszkań członków urzędu konsularnego, jeżeli najemcą jest Państwo wysyłające.

2. Postanowieniami ustępu 1 nie stosuje się do podatków i opłat, które zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego ciążyą na osobie zawierającej umowę z Państwem przyjmującym lub jego przedstawicielem. Postanowienia te nie mają również zastosowania do opłat pobieranych za świadczenie określonych usług.

Artykuł 21

Członkowie urzędu konsularnego nie będący obywatelami Państwa przyjmującego zwolnieni są w Państwie przyjmującym od wszelkich podatków i opłat z tytułu wynagrodzenia, uposażeń i innych dochodów związanych z pełnieniem swoich funkcji urzędowych.

Artykuł 22

1. Członkowie urzędu konsularnego nie będący obywatelami Państwa przyjmującego zwolnieni są z wszelkich podatków i opłat.

2. Postanowienia ustępu 1 nie mają zastosowania do:
- podatków pośrednich, które zazwyczaj wliczone są w cenę towarów i usług;
 - podatków i opłat od nieruchomości prywatnych, położonych na terytorium Państwa przyjmującego;
 - podatków i opłat od wszelkich dochodów poza wymienionymi w artykule 21, mających swe źródło w Państwie przyjmującym;
 - opłat za określone usługi, włączając w to opłaty

rejestracyjne, sądowe i hipoteczne, jak też opłaty notarialne pobierane przez organy państwowe;

- opłat skarbowych;
- podatków spadkowych i podatków od przeniesienia prawa własności, pobieranych przez Państwo przyjmujące w przypadku śmierci, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ustępie 3.

3. W razie śmierci członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny nie będącego obywatelem Państwa przyjmującego, Państwo przyjmujące nie będzie pobierać podatku od spadku lub od przeniesienia prawa własności mienia ruchomego, które znajdowało się w Państwie przyjmującym jedynie w związku z przebywaniem spadkodawcy w tym Państwie w charakterze członka urzędu konsularnego lub członka jego rodziny.

4. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których płace nie są zwolnione od podatku od wynagrodzeń w Państwie przyjmującym, będą wypełniać obowiązki nakładane przez przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatku od wynagrodzeń.

Artykuł 23

1. Wszystkie przedmioty przywiezione wyłącznie do użytku służbowego urzędu konsularnego zwolnione są z opłat celnych i innych opłat z tym związanych w takim samym zakresie, w jakim zwolnione są przedmioty przywiezione do użytku służbowego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

2. Urzędnicy konsularni i członkowie ich rodzin zwalniani są od rewizji celnej oraz z opłat celnych i innych opłat w odniesieniu do bagażu osobistego i przedmiotów przywożonych do użytku osobistego w takim samym zakresie jak członkowie personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

3. Przedmioty przywiezione przez pracowników konsularnych i członków ich rodzin, przeznaczone do pierwszego urzędowania się w Państwie przyjmującym, zwolnione są z opłat celnych i innych opłat w takim samym zakresie jak w przypadku członków personelu administracyjnego i technicznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego.

4. Postanowieniami ustępów 1, 2 i 3 nie stosuje się do opłat za składowanie, magazynowanie i przewóz sprowadzonych przedmiotów.

5. Przywóz pojazdów mechanicznych podlega ustawom i innym przepisom Państwa przyjmującego mającym zastosowanie do urzędników konsularnych.

Artykuł 24

Wszystkie osoby korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie niniejszej konwencji są obowiązane bez uszczerbku dla swych przywilejów i immunitetów przestrzegać ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego, w tym także przepisów o ruchu drogowym oraz o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w wypadkach drogowych.

Artykuł 25

1. Pracownicy konsularni mający miejsce stałego pobytu w Państwie przyjmującym nie korzystają z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji; nie mają oni jednak obowiązku składania ze-

znań w charakterze świadka w sprawach związanych z wykonywaniem obowiązków urzędowych.

2. Postanowienie ustępu 1 stosuje się także do członków rodzin urzędników konsularnych, którzy mają miejsce stałego pobytu w Państwie przyjmującym.

Artykuł 26

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewni wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się i podróżowania na swym terytorium.

CZĘŚĆ IV

Funkcje konsularne,

Artykuł 27

1. Urzędnicy konsularni wykonują funkcje konsularne, wymienione w niniejszej części, w swym okręgu konsularnym. Mogą oni także wykonywać inne funkcje urzędowe, jeżeli zezwalają na to ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego.

2. W wykonywaniu swoich funkcji urzędnicy konsularni będą mogli zwracać się ustnie lub pisemnie do właściwych organów terenowych lub centralnych.

3. Wykonywanie funkcji konsularnych poza okręgiem konsularnym wymaga każdorazowej uprzedniej zgody Państwa przyjmującego.

Artykuł 28

Urzędnik konsularny ma prawo:

- a) chronić interesy Państwa wysyłającego oraz jego obywateli, zarówno osób fizycznych, jak i prawnych, w granicach określonych przez prawo międzynarodowe;
- b) popierać rozwój stosunków handlowych, ekonomicznych, kulturalnych i naukowych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym oraz rozwijać stosunki przyjaźni między obydwojema Państwami.

Artykuł 29

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- a) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego oraz przyjmować od nich oświadczenia, które przewiduje prawo Państwa wysyłającego;
- b) wydawać obywatelom Państwa wysyłającego paszporty i inne dokumenty podróży, przedłużać ich ważność oraz rozszerzać je;
- c) udzielać wiz;
- d) prowadzić rejestr urodzeń i zgonów obywateli Państwa wysyłającego, które miały miejsce w Państwie przyjmującym;
- e) przyjmować oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zgodnie z prawem Państwa wysyłającego, pod warunkiem że obie strony zawierające małżeństwo mają obywatelstwo tego Państwa;
- f) przyjmować od obywateli Państwa wysyłającego oświadczenia w sprawach rodzinnych, jeśli nie jest to sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego.

2. Dokonanie czynności określonych w lit. d), e) i f) ustępu 1 nie zwalnia zainteresowanych osób od obowiąz-

ku rejestracji lub złożenia odpowiednich oświadczeń przewidzianych przez prawo Państwa przyjmującego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo sporządzać akty notarialne, legalizować, uwierzytelniać i poświadczać podpisy i dokumenty oraz ich tłumaczenia w każdym przypadku, gdy zwróci się o to obywatel Państwa wysyłającego lub jakakolwiek inna osoba, jeżeli dokument ma wywrzeć skutki w Państwie wysyłającym bądź też jest zgodny z prawem tego Państwa.

4. Postanowien ustępu 3 nie stosuje się do aktów prawnych mających na celu ustanowienie, przeniesienie lub wygaśnięcie praw do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym.

Artykuł 30

Urząd konsularny może pobierać w Państwie przyjmującym opłaty konsularne zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego. Opłaty są zwolnione od wszelkich podatków w Państwie przyjmującym.

Artykuł 31

Właściwe organy Państwa przyjmującego w przypadku otrzymania informacji o śmierci obywatela Państwa wysyłającego powiadomią o tym niezwłocznie właściwy urząd konsularny.

Artykuł 32

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urząd konsularny o wszczęciu postępowania spadkowego, w którym jako spadkobierca lub zapisobierca występuje obywatel Państwa wysyłającego, jeżeli nie ma on miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym lub nie ustanowił pełnomocnika.

2. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się od organów Państwa przyjmującego podjęcia odpowiednich środków, zgodnie z prawem Państwa przyjmującego, w celu zarządzania, przechowywania i zabezpieczenia mienia spadkowego znajduącego się w Państwie przyjmującym, do którego uprawniony jest obywatel Państwa wysyłającego; jeżeli środki takie zostały uprzednio podjęte, urząd konsularny zostanie powiadomiony.

3. Urzędnik konsularny ma prawo uczestniczyć w czynnościach określonych w ustępie 2 i zapewnić reprezentowanie spadkobierców lub zapisobierców, będących obywatelami Państwa wysyłającego.

4. Po zakończeniu postępowania spadkowego urzędnik konsularny ma prawo otrzymać ruchomości należące do masy spadkowej lub kwotę uzyskaną ze sprzedaży ruchomości lub nieruchomości w celu przekazania spadkobiercy lub zapisobiercy, obywatelowi Państwa wysyłającego, który nie ma miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym i nie ustanowił w nim pełnomocnika, pod warunkiem że:

- a) zostały uregulowane lub zabezpieczone spłaty długów ciążących na spadku, które zostały zgłoszone w terminie określonym przez prawo Państwa przyjmującego;
- b) został uregulowany podatek od spadku lub zabezpieczono jego zapłatę.

5. W przypadkach śmierci obywatela Państwa wysyłającego, która nastąpiła podczas podróży, jeżeli obywatel ten nie miał miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym lub nie ustanowił w nim pełnomocnika, jego przedmioty osobiste, pieniądze i papiery wartościowe bę-

dące w jego posiadaniu zostaną przekazane za pokwitowaniem urzędnikowi konsularnemu.

6. Wywóz mienia wymienionego w ustępach 4 i 5 oraz przekazanie za granicę kwot uzyskanych ze sprzedaży mienia może nastąpić zgodnie z prawem Państwa przyjmującego.

Artykuł 33

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią pisemnie urząd konsularny o każdym przypadku potrzeby ustanowienia kuratora lub opiekuna nad obywatelem Państwa wysyłającego przebywającym w Państwie przyjmującym.

2. Urzędnik konsularny może proponować sądom lub innym właściwym organom odpowiednie osoby, które mogą być ustanowione jako kuratorzy lub opiekunowie obywatela Państwa wysyłającego.

3. Jeżeli sąd lub inny właściwy organ uzna, że proponowana osoba z jakiegokolwiek przyczyny nie może pełnić tych funkcji, urzędnik konsularny ma prawo przedstawić innego kandydata.

4. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się także w razie potrzeby ustanowienia kuratora mienia obywatela Państwa wysyłającego, którego miejsce pobytu nie jest znane.

Artykuł 34

1. Urzędnik konsularny ma prawo spotykać się i porozumiewać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu rady i wszelkiego rodzaju pomocy, w tym również, w razie potrzeby, zapewnić mu pomoc prawną.

2. Państwo przyjmujące nie będzie w jakikolwiek sposób ograniczać swobody porozumiewania się obywateli Państwa wysyłającego z urzędem konsularnym ani dostępu do urzędu konsularnego.

3. W przypadku tymczasowego aresztowania, zatrzymania lub pozbawienia wolności w jakikolwiek inny sposób obywatela Państwa wysyłającego, organy Państwa przyjmującego powinny niezwłocznie powiadomić o tym właściwego urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

4. Urzędnik konsularny ma prawo odwiedzać obywatela Państwa wysyłającego, który jest tymczasowo aresztowany, zatrzymany lub pozbawiony wolności w jakikolwiek inny sposób.

5. Uprawnienia określone w niniejszym artykule będą wykonywane zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem jednak, że wspomniane ustawy i inne przepisy powinny umożliwiać pełną realizację celów, którym służą te uprawnienia na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 35

1. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego przebywającym w porcie, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny ma prawo wejść na pokład statku, z chwilą gdy zostanie udzielone zezwolenie na swobodne porozumiewanie się z łądem, a kapitan statku i inni członkowie załogi będą mogli porozumiewać się z urzędnikiem konsularnym.

3. Urzędnik konsularny ma prawo zwracać się do właściwych organów Państwa przyjmującego o pomoc we wszystkich sprawach dotyczących wykonywania jego funkcji w stosunku do statku Państwa wysyłającego, kapitana i innych członków załogi statku.

Artykuł 36

Urzędnik konsularny ma prawo:

- bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego prowadzić dochodzenie w sprawie jakiegokolwiek wypadku, który wydarzył się podczas podróży statku Państwa wysyłającego, przesłuchiwać kapitana i innych członków załogi statku, sprawdzać dokumenty statku, uzyskiwać informacje odnośnie do przebiegu i celu podróży statku oraz podejmować czynności mające na celu ułatwienie wejścia do portu, postoju i wyjścia;
- podejmować niezbędne czynności związane z zatrudnieniem lub zwolnieniem kapitana albo innych członków załogi, jeżeli nie jest to sprzeczne z przepisami Państwa przyjmującego;
- bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego rozstrzygać spory powstałe między kapitanem a członkami załogi statku, dotyczące wynagrodzenia i zatrudnienia, w takim zakresie, na jaki zezwalają przepisy Państwa wysyłającego;
- podejmować niezbędne środki w celu zapewnienia leczenia szpitalnego oraz powrotu do kraju kapitana lub innego członka załogi statku;
- przyjmować, wystawiać lub legalizować wszelkie świadectwa lub inne dokumenty dotyczące statku, przewidziane przez przepisy Państwa wysyłającego.

Artykuł 37

1. W razie gdy sąd lub inne organy Państwa przyjmującego zamierzają zastosować środki przymusu lub przeprowadzić urzędowe dochodzenie na pokładzie statku Państwa wysyłającego, obowiązane są powiadomić o tym z odpowiednim wyprzedzeniem, z wyjątkiem przypadków nie cierpiących zwłoki, właściwego urzędnika konsularnego, aby umożliwić mu obecność przy tych czynnościach. Organy Państwa przyjmującego, na wniosek urzędnika konsularnego, powiadomią go w możliwie najszerszym terminie o podjętych czynnościach, jeżeli nie był on przy tym obecny ani reprezentowany.

2. Postanowienie ustępu 1 stosuje się także w przypadku, gdy zachodzi konieczność przesłuchania na lądzie przez organy Państwa przyjmującego kapitana lub innego członka załogi statku.

3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się do zwykłej kontroli przeprowadzanej przez organy Państwa przyjmującego w sprawach celnych, sanitarnych lub imigracyjnych.

4. Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie będą ingerować w wewnętrzne sprawy statku dotyczące stosunków między członkami załogi, stosunków pracy, dyscypliny i innych spraw z zakresu porządku wewnętrznego, jeżeli nie naruszają one spokoju, bezpieczeństwa i porządku prawnego Państwa przyjmującego, chyba że zwróci się o to kapitan statku lub urzędnik konsularny.

Artykuł 38

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego zatonał, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał jak

klejkolwiek innej awarii na wodach Państwa przyjmującego lub jeżeli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku uszkodzonego statku Państwa trzeciego, będący własnością obywatela Państwa wysyłającego, został znaleziony na brzegu lub blisko brzegu Państwa przyjmującego lub też został dostarczony do jednego z portów tego Państwa, organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego. Organy te powiadomią także o podjętych środkach w celu ratowania życia osób i zabezpieczenia statku, ładunku lub innego mienia, znajdujących się na statku, oraz zabezpieczenia przedmiotów należących do wyposażenia statku lub stanowiących część ładunku, które znalazły się poza statkiem.

2. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom, pasażerom i załodze oraz domagać się od organów Państwa przyjmującego współdziałania z nim.

3. Jeżeli właściciel statku lub jego przedstawiciel albo też przedstawiciel instytucji ubezpieczeniowej lub kapitan uszkodzonego statku nie są w stanie podjąć odpowiednich działań, urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć sam właściciel statku, co do statku lub ładunku, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

4. Postanowienia ustępu 3 mają zastosowanie także do wszystkich przedmiotów będących częścią ładunku statku i stanowiących własność obywatela Państwa wysyłającego.

5. Opłaty celne lub inne tego rodzaju opłaty, ustanowione przez Państwo przyjmujące, nie będą nakładane na statek, który uległ awarii, jego wyposażenie, ładunek lub zapasy, pod warunkiem że nie będą one udostępnione do użytku lub spożyte w tym Państwie. Właściwe organy Państwa przyjmującego, zgodnie z ustawami i innymi przepisami tego Państwa, mogą żądać opłat za przechowanie tych przedmiotów lub wpłacenia kaucji tytułem zabezpieczenia należnych podatków przewidzianych w jego ustawach i innych przepisach.

6. Jeżeli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku uszkodzonego statku Państwa trzeciego, będący

własnością obywatela Państwa wysyłającego, zostanie znaleziony na brzegu Państwa przyjmującego lub w pobliżu i zostanie dostarczony do portu tego Państwa i jeżeli właściciel tego przedmiotu albo jego przedstawiciel, przedstawiciel instytucji ubezpieczeniowej lub kapitan uszkodzonego statku nie jest w stanie podjąć odpowiednich czynności niezbędnych do zabezpieczenia lub rozporządzenia nim, urzędnik konsularny jest uprawniony do podjęcia, w imieniu właściciela, takich czynności, jakie mógłby podjąć sam właściciel.

Artykuł 39

Postanowienia artykułów 35—38 stosuje się odpowiednio do statków powietrznych Państwa wysyłającego.

CZĘŚĆ V

Postanowienia końcowe.

Artykuł 40

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wymiana dokumentów ratyfikacyjnych odbędzie się w Meksyku.

2. Konwencja niniejsza wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych i pozostanie w mocy na czas nie określony.

3. Każda z Wysokich Umawiających się Stron może ją wypowiedzieć w drodze dyplomatycznej; w takim przypadku utraci moc po upływie dwunastu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Sporządzono w Warszawie dnia 14 czerwca 1985 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i hiszpańskim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Za
Polską Rzeczpospolitą
Ludową

Za
Stany Zjednoczone
Meksyku

J. Kinast

C. Gonzalez-Parrodi

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 12 marca 1986 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *H. Juroszek*